

DALIBOR VÁCHA

# SRDCE TAK BOHATÉ NA ŽIVOT

TRAGICKÁ  
VÁLKY



RUDOLF MEDEK  
A JEHO DOBA  
(1890–1940)



€

ÉPOCHA

FRANK

DALIBOR VÁCHA

**SRDCE  
TAK BOHATÉ  
NA ŽIVOT**

**ALFA**



**Ediční rada edice Traumata války**

**prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc., dr. h. c.**

*Filozofická fakulta Univerzity Karlovy;  
Technická univerzita Liberec*

**doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc.**

*Historický ústav AV ČR, v.v.i.*

**plk. v záloze MUDr. Pavel Budinský, Ph.D., MBA**

*Československá obec legionářská*

**PhDr. Roman Kodet, Ph.D.**

*Katedra historických věd  
Západočeské univerzity v Plzni*

**Mgr. Jakub Drábik, Ph.D.**

*Historický ústav Slovenskej akadémie vied*

DALIBOR VÁCHA  
**SRDCE  
TAK BOHATÉ  
NA ŽIVOT**

RUDOLF MEDEK  
A JEHO DOBA  
(1890–1940)



NAKLADATELSTVÍ  
EPOCHA

Copyright © Dalibor Vácha, 2017  
Photos © Sbíрка ČsOL, 2017  
Cover © Karel Kárász, 2017  
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2017

ISBN 978-80-7557-089-5 (print)

ISBN 978-80-7557-476-3 (ePub)

ISBN 978-80-7557-477-0 (Mobi)

ISBN 978-80-7557-478-7 (pdf)

# Obsah

Předmluva autora.....	9
Tak trochu první i poslední kapitola	
Hledá se básník .....	13
Planoucí tvář	
Dětství, mládí a dospívání .....	32
Žhnoucí srdce	
V zajetí a v ruské armádě .....	96
Vojsko s praporci	
V československém vojsku na Rusi .....	159
Ministrem ruské vlády? .....	210
A to je ta krásná země	
Zpátky ve vlasti .....	286
Ty vlahý a červnový větře...	
Generál spisovatel .....	340
Opuštěný poutník	
Láska k národu až do úplného konce .....	402
Prameny a literatura .....	437





# Předmluva autora

Původně jsem si nedovedl představit, že bych někdy napsal životopis, a to dokonce životopis básníka. Můj prvotní vědecký zájem byly československé legie a pro tento zájem vznikly dvě knihy, které se soustředily na pohled spíše sociálních dějin nebo dějin každodennosti. Už v průběhu práce na obou knihách jsem stále narážel na osobnosti, jejichž prožitky a osudy (i mimo rámec první světové války a ruské občanské války) mne zajímaly více, než se dalo ve zcela jinak koncipovaných knihách být i jen naznačit. Jednou z těch osobností byl Rudolf Medek a ten se mimo jiné stal důležitou součástí mé beletristické prvotiny *Červenobílá*, mihl se ve třetím mém románu *Cestou*, a dokonce v jedné vědecko-fantastické povídce.<sup>1</sup>

Rudolf Medek mne k československým legiím přivedl, jeho romány byly těmi prvními tiskem vydanými legionářskými literárními díly, které jsem v životě četl. Čím hlouběji jsem se dostával do problematiky československých legií, tím častěji jsem se s tímto předválečným dekadentním básníkem setkával. Nakonec se nápad proměnil téměř v nutnost, vlastně mi nezbývalo nic jiného než se pustit do žánru, který mi zpočátku připadal zcela neuchopitelný – do životopisu. Zde je nutné zdůraznit jeden fakt, tato kniha není výsledkem bádání literárního historika, není ani politickým životopisem (je vůbec možné napsat politický životopis básníka?). Pokud by

---

<sup>1</sup> VÁCHA, Dalibor, *Bratrstvo. Všední a dramatické dny československých legií v Rusku 1914–1918*, Praha 2015; týž, *Ostrov v bouři. Každodenní život československých legií v ruské občanské válce (1918–1920)*, Praha 2016; týž, *Červenobílá*, Praha 2014; týž, *Cestou. Legionářský román*, Praha 2016; týž, *Na cestě domů*, in: XB–1, č. 5, 2014, s. 39–50.

## Srdce tak bohaté na život

měl být předkládaný text zařazen do „škatulky“ historiografických přístupů, nejbližší je asi přístup kulturní historie. A nemohu nepřipomenout, že jsem se postupem času blížil pojetí svého vzácného přítele Roberta Saka, který mimochodem redigoval první verze rukopisu, a v rozmluvách s ním vznikal můj i *náš* obraz Rudolfa Medka. Kapitoly podtrhané, škrtnané i vykřičníky chválené si nechávám jako památku, stejně jako v paměti uchovávám mnohdy krátké, o to však intenzivnější rozmluvy s Robertem Sakem nad Medkem, československými legiemi nebo jen fotbalem. Je pro mne příznačným mementem, že Sakův pohřeb se konal 22. srpna, stejného dne o mnohá desetiletí dříve, ale stejného dne!, zemřel Rudolf Medek. Nikdy nezapomenu na moment, kdy mi to při neveselé cestě do českobudějovického krematoria došlo.

Můj vztah k Rudolfu Medkovi se v textu bezpochyby odráží, přesto však se nejedná ani o chvalozpěv, ani o hanopis. Ač v některých případech opravuji pokřivené názory na Rudolfa Medka, kniha není pouhým pokusem o uvádění chyb na pravou míru. Tato kniha by měla být svébytným dílem, v němž autor zodpověděl otázky, které si před jejím započatím a v průběhu práce pokládal. Otázka nebo touha po případné objektivnosti v postmoderními výtkami zasaženém dějepiscectví je v každém případě nesmyslná. V některých případech bylo nutno využít intuice, té nevědecké výpomoci, k níž se většina historiků nerada přiznává, ale mnohdy jim nezbyvá nic jiného. A u životopisu emotivního básníka snad to není ani jinak možné. Text medkovského životopisu se nerodil lehce, postava Rudolfa Medka je příliš mnohostranná, než aby mohla být nahlížena a interpretována jen z jednoho úhlu. Soustředil jsem se na prvky, které mi připadaly pro tohoto muže typické.

Medkův životopis vznikal téměř od prostředka, těžištěm jsou kapitoly týkající se jeho přeběhnutí východní fronty do ruského zajetí, bojů v řadách československého střeleckého pluku a posléze politické kariéry od delegáta důstojnického sboru až po jakéhosi československého ministra vojenství na Sibiři. Na první pohled by se mohlo zdát, že právě Medkův pobyt v zahraniční armádě na Rusi je v následující knize až příliš zdůrazňován, pravda je taková, že se jednalo o vrchol jeho veřejného působení. V jeho působení v legiích se ukrývají i základy mnohých konfliktů z meziválečného období,

základy interpretace světa, která je rámcem příběhů i lyrických pasáží poválečných Medkových románů, novel a básní. Nehledě na to, zda dílo je zasazeno do legionářského prostředí či nikoliv.

Při práci na této knize mi cennými radami přispíval Robert Sak, sám autor životopisů osobností české historie, jehož přátelství a odborná i jiná pomoc se ostatně vine i procesem psaní většiny ostatních mých textů spojených s československými legiemi a Rudolfem Medkem. Kniha by nevznikla bez podpory manželky a dcery. Doufám, že i čtenáři po tomto životopise sáhnou po některém z Medkových děl. A doporučuji začít meziválečnými novelami nebo básněmi, obsáhlá legionářská pentalogie by mohla čtenáře odradit komplikovaností a nevyvážeností. Tedy, učíňte tak, ale až poté, co přečtete tento životopis.



# Tak trochu první i poslední kapitola

## Hledá se básník

*„Bezradný den po noci bezradnosti  
kdy v řadě času třesklo osudí.  
Smrtholka řala Co nalíčené kosti  
slov Ty žal jen zostudí.*

*Zpívám si píseň tu jeho mezi všemi  
se mnou ji notí křídly havrani.  
Všichni budem v čiernej zemi  
srovnáni srovnáni.*

*A házím růži kamaráda  
ať zavoní mu krví u hlavy.  
Spadalých listů kavalkáda  
stráž kopí v pozor postaví.“*

Jak jinak uvést biografii muže, který ze všech životních rolí byl nejraději básníkem, než básní. Výše uvedenou báseň však nenapsal Medek, byla napsána pro něj. On sám ji určitě nikdy nečetl ani ji neslyšel recitovat, František Halas báseň napsal až po Medkově smrti a věnoval ji jeho památce. Osud

## Srdce tak bohaté na život

této panychidy nazvané prostě *In Memoriam* symbolizuje osud vzpomínky na Rudolfa Medka, poprvé knižně vyšla v roce 1942 ve sbírce *Ladění* a v jejích reedicích (1947, 1955, 1961),<sup>2</sup> později v Halasových sebraných spisech. Ani v jednom z pěti vydání nebyl zmíněn fakt, že ji autor věnoval zesnulému Rudolfu Medkovi. František Halas napsal, tentokrát už ne ve verších, Hanuši Jelínkovi do Harrachova 27. září 1940: „Milý Hanuši, Ty už máš celou alej mrtvých kamarádů a já vím, jak se Ti asi těžce a smutně tudy chodí [...] Medek skončil tím, s čím zacházel. Perforace pobřišnice, nefungující játra. Srdce se bránilo. Zrovna jeden den přespal v novém bytě. Já to čekal dávno, ale přece jen to udeřilo. Co naděláme!“<sup>3</sup>

Rudolf Medek byl v létě 1940 po mnoha měsících v nemocnici propuštěn do domácího ošetřování, odvezli ho nakrátko na letní byt do Čejkovic nedaleko Českého Šternberka, odkud odejel s rodinou 20. srpna 1940 do Prahy do jejich nového smíchovského bytu. Přespal v něm jedinou noc, z 20. na 21. srpna, hned druhý den ráno byl v bolestech opět hospitalizován a dne 22. srpna odpoledne ve čtyři hodiny zemřel. Jako příčina se uvádí komplikovaný, neléčitelný zánět pobřišnice. Ostatky převezli z Bulovky v sobotu 24. srpna ve 14 hodin do obřadní síně vinohradského krematoria,<sup>4</sup> tam, v tzv. Baxově síni, byla vystavena rakev od neděle od devíti hodin dopoledne. Smuteční slavnost ve středu 28. srpna byla zahájena úryvkem z Dvořákovy symfonie *Z nového světa* a ke smutečním hostům patřili ministr školství a národní osvěty Jan Kapras, kritik a dramaturg Národního divadla František Götz, básník a literární kritik Miroslav Rutte, spolubojovníci z legií generál Jan Syrový a spisovatel Josef Kopta a v neposlední řadě básníci a kamarádi František Halas, Jan Čarek a Jaroslav Seifert.<sup>5</sup> Po levé straně rakve šli Josef Kopta,

---

<sup>2</sup> HALAS, František, *Ladění. Básně 1937–1941*, Praha 1942.

<sup>3</sup> Dopis Františka Halase Hanuši Jelínkovi ze dne 27. září 1940; in: HALAS, Jan – KUNDERA, Ludvík, František Halas, *Dopisy*, Praha 2001, s. 163.

<sup>4</sup> Fotografie katafalku s Medkovými ostatky viz *Národní politika*, 28. 8. 1940, s. 8.

<sup>5</sup> HEJL, Alexander, *Legionářská literatura autorů bojujících v Rusku*, in: Literární archiv, č. 40, 2008, s. 159.

František Halas, Jan Čarek a Jaroslav Seifert, po pravé Josef Hora, Zdeněk Kalista, František Lazecký a R. I. Malý.<sup>6</sup> Po smuteční slavnosti rakev odvezli na Olšanské hřbitovy, kde ji uložili do rodinné hrobky,<sup>7</sup> na Olšanech pronesli smuteční řeči Zdeněk Kalista a Josef Hora, který řekl: „Pro silné srdce vždy se cesta najde, řekl jsi. Teď stojíme nad poslední zastávkou tvé pozemské cesty. Postavy tvého díla tě opouštějí a zůstávají s námi, spolu s city, jež jsi v nás vzbudil. Kdosi jiný než my klade věnec ticha a smíru kol tvé hlavy. V pomíjivých dnech jsi myslel na věčnost, na její řád a pravdu a světlo. Buď s Bohem na jejím prahu, ty, srdce tak bohaté na život!“<sup>8</sup> O den později ráno v devět hodin odsloužil zádušní mši za Rudolfa Medka v bazilice svatého Václava na Smíchově Msgre. Jan Pauly, který byl i na středečním pohřbu na Olšanských hřbitovech. Jan Pauly představoval významnou postavu meziválečné katolické církve v Čechách, sloužil jako arciděkan v Praze na Smíchově právě v kostele sv. Václava a jako zvláštní arcibiskupský kapitulní komisař pro kolegiátní kapitolu sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi, současně byl vyznamenán hodností apoštolského pronotáře římské církve a byl Antonínem Švehlou navrhován jako pražský arcibiskup.

U příležitosti zádušní mše vydala rodina dvojlist, který obsahoval Medkovu podobiznu z útlého mládí a úryvek z jeho básně *Pro velikou lásku*.<sup>9</sup> Ještě tentýž týden se v denním tisku objevovaly kondolence a nekrology, jeden z mnoha Medkových nekrologů napsal do časopisu *Obnova* Jaroslav Durych.<sup>10</sup> Bilančním nekrologem v *Národních listech*, které v předchozích letech otiskly mnohé Medkovy polemické výpady i výzvy k obraně vlasti, se přihlásil kritik Miroslav Rutte, poslední řádky nekrologu vydaného pod názvem *Za básníkem mužství a mužnosti* zní: „Básník-voják dobojoval svůj boj a vrátil se do náručí své milované matky. Kéž je měkká jeho

---

<sup>6</sup> Viz fotografie in: MEDEK, M., *Texty*, Praha 1995, s. 308.

<sup>7</sup> *Národní politika*, 25. srpna 1940, s. 8.

<sup>8</sup> *Národní listy*, 29. 8. 1940, s. 3.

<sup>9</sup> *Národní politika*, 30. 8. 1940, s. 6.

<sup>10</sup> PUTNA, Martin C., *Jaroslav Durych*, Praha 2003, s. 39.

## Srdce tak bohaté na život

unavenému srdci!“<sup>11</sup> Společně s nekrologem vyšla fotografie předčasně zestárlého Rudolfa Medka v civilním obleku.

Syn Ivan (narozen 13. července 1925) na otcovu smrt vzpomínal s odstupem času takto: „Ráno pak musel do nemocnice, a tam druhého dne zemřel na zánět pobřišnice; v té době to byla nevyлéčitelná nemoc. Mně bylo patnáct let. Tím pro mne skončila etapa bezstarostného dětství.“<sup>12</sup> Nešťastné Evě Medkové-Slavíčkové zůstali po manželovi dva dospívající synové, staršímu Ivanovi bylo patnáct a mladšímu Mikulášovi necelých čtrnáct let, navíc se ocitla v nepřilíš dobré finanční situaci, vdovský důchod byl minimální. Ivan se v průběhu druhé světové války stal zapáleným vyznavačem vážné hudby a to mu zůstalo i nadále, spolupracoval s Václavem Talichem, po osvobození obviňovaným z kolaborace, a Českým komorním orchestrem nebo Českou filharmonií, pokoušel se studovat konzervatoř (skladatelství), ale únor 1948 jeho studia předčasně ukončil. Věnoval se hudební publicistice, v roce 1968 vstoupil do Československé strany lidové, ke katolicismu měl vnitřně vždy blízko, ale po v září téhož roku z ní hned vystoupil. Následně se uchytil v Supraphonu, ale odtud byl vyhozen v roce 1977 poté, co podepsal Chartu 77, pracoval jako sanitář, umývač nádobí a byl stále pod dohledem tajné policie. Po několika brutálních výsleších se rozhodl v roce 1978 emigrovat do Rakouska, spolupracoval například s Hlasem Ameriky nebo s křesťanskou organizací Opus bonum. Po převratu 1989 byl nakrátko poradcem České filharmonie a předsedou Federální rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Mezi roky 1993 a 1998 se pohyboval v blízkosti prezidenta Václava Havla, nejdříve jako ředitel Odboru vnitřní politiky a posléze jako kancléř Prezidentské kanceláře. Zemřel po vleklých zdravotních problémech 6. ledna 2010 v nedožitých pětáosmdesáti letech.<sup>13</sup>

Mikuláš Medek, narozený 3. listopadu 1926, neopustil podobně jako jeho bratr umělecký prostor, který před ním okupovali jeho dědeček, vynikající malíř Antonín Slavíček, se kterým se ale nikdy nesetkal, a otec Rudolf Medek.

---

<sup>11</sup> *Národní listy*, 23. 8. 1940, s. 3.

<sup>12</sup> MEDEK, Ivan, *Děkuji, mám se výborně*, Praha 2005, s. 27–28.

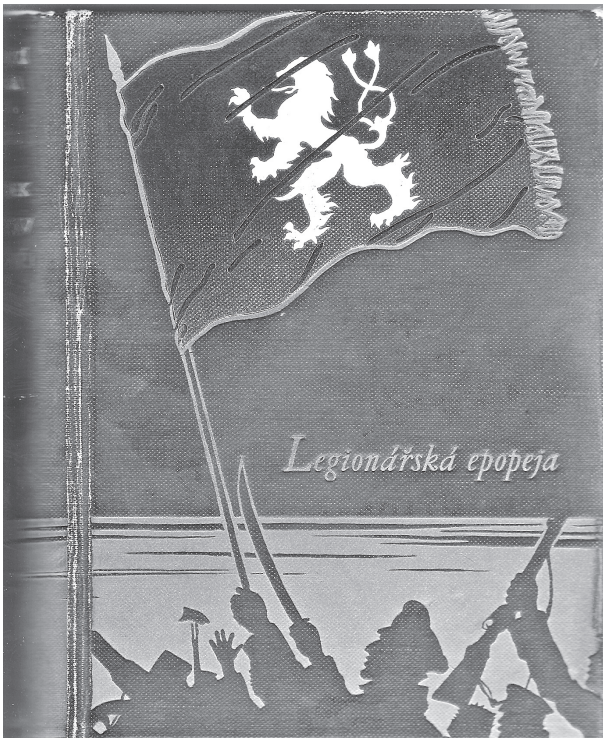
<sup>13</sup> Týž, *Malinký peníz na jeden telefonát do nového života. V rozhovoru s Petrem Kotykem*, České Budějovice 2010.



## Tak trochu první i poslední kapitola

Mikuláš Medek se rozhodl stát malířem, byl studentem Františka Muziky a Františka Tichého, ale studia z politických důvodů nedokončil. Po celá padesátá léta pracoval na drobných grafikách na zakázku, jinak tvořil pro vlastní potěšení, nesměl vystavovat ani oficiálně prodávat, vystavoval proto „tajně“. První soubornější výstavu mohl uspořádat až v roce 1964. Podařilo se mu získat velké zakázky pro výzdobu kanceláří československých aerolinií na několika místech světa. V sedmdesátých letech nepřestával tvořit, zabýval se knižní grafikou, ale již trpěl rozvinutou formou cukrovky, která mu ztěžovala práci i každodenní život, zemřel 23. srpna roku 1974 v pouhých osmačtyřiceti letech.

Jejich otec Rudolf Medek fakticky zmizel z českých dějin (a na dlouho i z těch kulturních) se svou smrtí. Poválečná třetí československá



*Potah Medkovy Legionářské epopeje, jíž tvoří celkem pět knih*

## Srdce tak bohaté na život

republika, pozvolna směřující k sovětskému totalitnímu vzoru, nebyla nakloněna legionářskému spisovateli, který byl již za svého života oprávněně obviňován ze silně pravicových názorů, a tak se začal vytrácet, respektive jeho obraz začal být deformován. Medek je zvláštní postavou české literatury, kultury i širších dějin. Umělecky vyrůstal na dekadentních stylizacích obklopujících *Moderní revue* a na symbolizmu, aby jeho kariéra vzala zcela jiný směr s vypuknutím první světové války. Básníkem zůstal Medek až do smrti, ale popularitu mu zajistilo jeho dílo prozaické, zejména mnohokrát vydávaná pentalogie *Legionářská epopėja*, za kterou opakovaně obdržel Státní cenu za literaturu. Medek vstoupil do oblasti divadelního dramatu, i když nutno podotknout, že jeho stěžejní divadelní hra *Plukovník Švec* mnoho chvály od uměleckých kritiků nezískala a z hlediska kvality se stěží může měřit s legionářskými dramaty o něco staršího Františka Langerera. Osud Rudolfa Medka je v mnoha ohledech podobný osudům legionářské literatury, která dosáhla prvního vrcholu v druhé polovině dvacátých let. Jako druhý vrchol legionářské literatury je možno vnímat období těsně před rokem 1938, kdy legionářští autoři reagovali na ohrožení republiky množstvím vlastenecky pojatých textů a nakladatelství novými vydáními nejznámějších děl.

Po rozháraném čase roku 1938 a počátku 1939 ustoupil Medek do pozadí. Důvodem byl nejen jeho rozchod s českou společností a politikou, ale též zásadní zdravotní problémy a obavy, aby jeho předchozí nacionalistické názory nebyly využity okupačním režimem nebo kolaborantskými organizacemi. Není vůbec překvapivé, že Medkovo dílo bylo rozhodnutím tiskového odboru předsednictva ministerské rady odstraněno z knižního obchodu k 27. březnu 1940, stejný osud potkal díla Nezvalova, Langerova, Raisova nebo Kischova. V tzv. zelené knize zakázaných publikací byli Medek a jeho knihy uvedeni hned na třinácti místech, což ho řadilo do nejvyšších míst pomyslného žebříčku neoblíbenosti u protektorátních a říšských úřadů.<sup>14</sup> V roce 1944 vyšla Medkova báseň *Živý kruh* ve Velké

---

<sup>14</sup> POLÁČEK, Václav (red.), *Knihy a národ 1939–1945. Rekonstrukce nevydaného pamětního sborníku Svazu českých knihkupců a nakladatelů z roku 1947*, Praha – Litomyšl 2004, s. 96, 140.

Británii péčí Vojenské katolické duchovní služby v edici *Mrtví živým*.<sup>15</sup> Když Rudolfův bratr Jaroslav v roce 1940 (několik měsíců po Rudolfově úmrtí) psal v *Národní politice* o plánu umístit na rodný dům Rudolfa Medka v Hradci Králové pamětní desku a zahájit tradici kulturních událostí ve stylu *Jiráskova Hronova* pod názvem *Medkův Hradec Králové*, asi netušil, že k tomu nikdy nedojde.<sup>16</sup> Ve stejném roce vydal Medkův dobrý přítel František Tichý jako soukromý tisk v Hradci Králové dva fejetony, které básník publikoval v *Osvětě lidu* v dubnu a květnu 1914. Oba fejetony spojené názvem *Poznámky o Hradci kulturním* se soustředily na jeho rodné město jako na kulturní centrum východní Čech,<sup>17</sup> František Tichý to okomentoval v úvodu: „Vydáním těchto ranných a jinak dnes neznámých prací Medkových chceme připomenout také 22. srpen 1940, den úmrtí padesátiletého básníka, jehož mladé, upřímné a oddané srdce milovalo tolik své rodné město, jak o tom nejlépe svědčí obsah prací těchto.“<sup>18</sup>

V období 1945–1950 Medkovy spisy v mnoha knihovnách zůstávaly, aby posléze opět mizely. Zásadní směrnici byl tzv. seznam č. 2 vydaný pracovníky Ústavu dějin KSČ v roce 1953, nalézalo se tam celé Medkovo dílo označené jako součást legionářské literatury, a tudíž závadné, a bylo určeno k vyřazení z lidových knihoven. Legionářská literatura byla pojmána jako součást protisovětské legendy společně s knihami ruských emigrantských autorů.<sup>19</sup> Spolu s Rudolfovými knihami byly vyřazeny i knihy jeho bratra Jaroslava, oba bratři s dalšími legionářskými autory (Kopta, Langer, Rudolf Vlasák nebo Adolf Zeman) se objevují i na Seznamu nepřátelské, závadné, zastaralé a nežádoucí literatury z roku 1954.<sup>20</sup> Současně bylo rozhodnuto, že z knihoven má zmizet i román Evy Medkové-Slavičkové *Návrat Martina*

---

<sup>15</sup> MEDEK, Rudolf, *Živý kruh*, bez udání místa vydání (Anglie) 1944.

<sup>16</sup> *Národní politika*, 10. 10. 1940, s. 2.

<sup>17</sup> *Osvěta lidu*, roč. 19, č. 28, s. 2–3; *Osvěta lidu*, roč. 19, č. 32, s. 1–4.

<sup>18</sup> MEDEK, R., *Poznámky o Hradci kulturním*, Hradec Králové 1940.

<sup>19</sup> ŠÁMAL, Petr, *Soustružníci lidských duší. Lidové knihovny a jejich cenzura na počátku padesátých let (s edicí seznamů zakázaných knih)*, Praha 2009, s. 57–59, 86–87; celý seznam tamtéž, s. 467–514.

<sup>20</sup> Tamtéž, s. 219–466.

## Srdce tak bohaté na život

*Holce*.<sup>21</sup> Co se s takovými vyřazenými knihami stalo? V některých případech byly přemístěny do veřejně nepřístupných fondů určených ke studiu prověřenými badateli, obvykle ale skončily ve stoupe, byly odevzdány do sběru a na získaný materiál měly být vytištěny knihy „kvalitnější“.<sup>22</sup>

Nedlouho po skončení druhé světové války napsal o Medkovi Jaroslav Kunc větu, která byla už za první republiky často (třeba v trochu jiném výběru slov) s Medkem dávána do souvislosti: „Z dekadentního estétství vysvobodilo Medka vojáctví, které se mu stalo osudem jak v životě, tak v tvorbě.“<sup>23</sup> Již v poválečných letech objevujeme Rudolfa Medka vnímaného jako exponenta českého pravičáctví nebo přímo fašismu. Byl spojován se smutnými antihrdiny typu Jana Syrového a Radoly Gajdy. Byl by také zatčen a vláčen po soudech a novinami, pokud by přežil válku? Je více než pravděpodobné, že by jeho zoufalé a vzteklé komentáře z období druhé republiky byly záminkou k problémům v nekompromisním období těsně poválečného Československa. Přesto ještě v roce 1946 vydává Bohuslav Hendrich opětovně *Lví srdce* s portrétem Rudolfa Medka na přebalu (dřevoryt Františka Koblihy).<sup>24</sup> Toto pozměněné vydání *Lvího srdce* bylo rozšířeno o několik básní ze sbírky *Živý kruh* a další příležitostné básně jako například *Maršálu Fochovi*. V úvodní poznámce vydavatel označuje Rudolfa Medka za „básníka hrdinství, cti a odpovědnosti k příštím generacím“.<sup>25</sup>

Lukáš Kašpar v knize o českém filmu za protektorátu uvádí výpověď Václava Binovce obviněného z kolaborace s okupanty, v níž tento předválečný i protektorátní režisér účelově tvrdil, že na základě Medkových a Koptových (!) legionářských románů obdivoval Gajdu, a to ho v roce 1926 přivedlo do Národní obce fašistické (NOF).<sup>26</sup> I pouhá přítomnost

---

<sup>21</sup> Tamtéž, s. 421.

<sup>22</sup> Tamtéž, s. 62n.

<sup>23</sup> KUNC, Jaroslav, *Slovník soudobých českých spisovatelů*, I. díl, Praha 1945, s. 543.

<sup>24</sup> MEDEK, R., *Lví srdce. Básně 1914–1918*, Praha 1946.

<sup>25</sup> Tamtéž, úvod nakladatele.

<sup>26</sup> KAŠPAR, Lukáš, *Český hraný film a filmaři za protektorátu. Propagace, kolaborace, rezistence*, Praha 2007, s. 451. Jako součást protibolševické propagandy měl být natočen *Plukovník Švec*, na jaře 1944 požadoval Anton Zankl, aby ředitel Nationalfilmu